

TUDI TO SEM

Matjaž, tvoj poklic zahteva od tebe, da več čas slediš dogodkom po svetu ter se do njih kritično opredeliš. S katerimi argumenti prepričaš svoje dijake, da je za njihovo razgledanost pomembno spremljati aktualne politične in gospodarske spremembe?

Opustil sem misel, da je mogoče dijake prisiliti v spremljanje aktualnih dogajanj. Prisila rodi samo slabo voljo na strani (nekaterih) dijakov in odpor do tega v nadaljnjem življenju. Posamezniki (v vsakem razredu imamo vsaj nekaj takih) zelo dobro poznajo dogajanje v svetu. Na osnovi teh znanj se lahko razvije izmenjava mnenj, izražanje različnih idej in kritičnih pogledov, kar vodi k večji razgledanosti vseh. Na podlagi lastnih nazorov morajo dijaki oblikovati mnenje o dogodkih, jaz jih lahko pri tem samo usmerjam. Predstavim jim svoje mnenje, oni pa se na to odzovejo. Tukaj stvari niso samo črno-bele, zato se moramo naučiti poslušati in na osnovi slišane izraziti svoje misli. Priznam, da je včasih težko prepričati dijake, da je življenje po

KDO: Matjaž Prezelj
DELOVNO MESTO: učitelj geografije in zgodovine

svetu raznoliko in da moramo to raznolikost vsaj poskušati razumeti ter jo hkrati tudi dopuščati.

Več kot očitno je, da se zgodovina v marsičem ponavlja. Kako kot zgodovinar doživljaš prepričanje, da se ljudje na preteklih dogodkih in napakah ničesar ne naučimo? Ali se morda nočemo?

Ljudje se učimo! Današnji dijaki vedo več, kot smo vedeli mi, ko smo bili njihovih let. Vendar se res ne učijo iz preteklosti. Pa saj se tudi mi nismo. Nauki staršev pogosto ostajajo samo osnova, na kateri se preizkušajo nove rešitve. Ljudje se raje učimo iz lastnih napak kot iz napak naših prednikov. Zato se upiram idealizaciji misli, da je zgodovina učiteljica življenja, kot je rekel Cicero.

Med sodelavci in dijaki si poznan kot zelo dosleden profesor. Ali je v današnjem času, ko so pravice bolj poudarjene kot dolžnosti, doslednost med dijaki težko izvajati? S katerimi izzivi se najpogosteje srečuješ?

Ne. Doslednost pomeni tudi varnost. Dijaki sprejemajo pravila in ne marajo njihovega spreminjanja. Žal pa smo velikokrat učitelji tisti, ki po eni strani svojih lastnih pravil ne upoštevamo dosledno, po drugi strani pa dijake spravljamo v stisko, ker naša dejanja vodijo v kršenje pravil drugega učitelja. Postaviti je treba trdne temelje, na katerih se gradi odnos. Če so

temelji zgrajeni še na medsebojnem spoštovanju, potem je namen dosežen.

Kot strasten popotnik si obiskal domala pol sveta. S kakšnimi pričakovanji se odpraviš na potovanja? Katere dežele so te najbolj očarale in kam te vleče v prihodnosti?

Navadno grem na potovanje z željo po spoznavanju novega, meni še nepoznanega, čeprav se o poti prej temeljito podučim. Navadno zbiram literaturo že mesece prej, preden se odpravim na pot. Rad namreč potujem sam, da se pomešam med domačine in jih opazujem. Če se mi na poti vsaj enkrat naježi koža, potem je bil namen dosežen. To namreč navadno pomeni eno od naslednjih stvari: videl sem nekaj, kar me je osupnilo; doživetje je preseгло moja pričakovanja; hodim po stopinjah osebe, ki je to storila že pred stoletji ... To sem občutil tako v rimskem Koloseju kot ob egipčanskih piramidah. Lepo je bilo med iranskimi osnovnošolci, ki so nam peli dobrodošlico, pa tudi med študenti v jedilnem vagonu vlaka med Pekingom in Pingjaom.

Pravijo, da je povsod lepo, a kljub temu se v domačem fotelju počutim najlepše. Tam si naberem energijo za naslednje podvige – za tiste na delovnem mestu ali tiste v svetu. Zadnje leto me vleče v Južno Ameriko. Za Brazilijo sem se že

NEPOZABNA IZKUŠNJA V BERLINU

Kot vsako leto smo dijaki tretjega letnika gimnazije, ki se v okviru drugega tujega jezika učimo nemščino, tudi v tem šolskem letu obiskali glavno mesto Nemčije, Berlin.

V četrtek, 1. 12. 2016, smo po končanem pouku odšli z ajdovske avtobusne postaje v Benetke, od tam pa z letalom v Berlin. Pričakovanja so bila velika, napovedane temperature nizke, energije na začetku veliko, po pristanku in nastanitvi v hostlu pa smo bili od dolge poti že pošteno izmučeni.

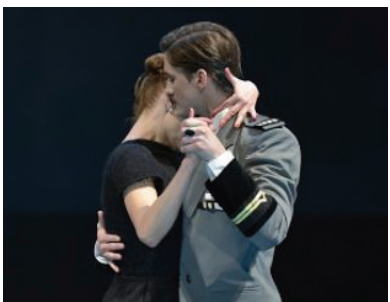
Raziskovanje Berlina smo začeli v muzeju Checkpoint Charlie, kjer smo občutili hlad berlinskega zidu. Z njim smo se srečevali vse štiri dni in posledično spoznali številne zanimivosti o vsakdanjem življenju Berlinčanov iz časa, ko so bili razdeljeni na dva dela. To je bil čas prežet s strahom in negotovostjo. Grozote druge svetovne vojne in osebnost Adolfa Hitlerja, ki smo jo spoznali že pri pouku zgodovine, smo ob obisku muzejev in drugih znamenitosti poglobljeno spoznali.

Kljub nenehnemu srečevanju z mračno preteklostjo Berlina teme našega izleta niso bile le temačne. Obiskali smo Potsdamer plaz, Berlinski podsvet, slavna Brandenburška vrata in slovensko veleposlaništvo, kjer smo se pogovarjali z diplomatom, ki je zelo obširno odgovoril na naša vprašanja. Predzadnji dan smo si ogledali Potsdam in kljub meglenemu vremenu občudovali njegove lepote. Najbolj nas je navdušila poletna vila Sansoucci, kar v francoščini pomeni 'brez skrbi'.

Mi, dijaki, pa nismo bili tako brez skrbi, kot so bili nekoč predstavniki najvišjega sloja, ki so počitnikovali v Potsdamu. Postavljeni smo bili namreč vlogo vodičev in naša odgovornost je bila, da vse pripeljemo na pravi cilj. Vsaka skupina je bila zadolžena za en dan, a smo, čeprav smo bili tam prvič, do vseh znamenitosti prišli pravočasno in brez večjih težav. Dejstvo, da je temperatura znašala manj kot 0 °C, nas ni oviralo pri iskanju poti, saj so nas grela veselja, božično vzdušje praznično okrašenega Berlina, tu in tam pa tudi kakšen kozarec kuhanega vina. Ob večerih smo se lahko sami sprehajali po berlinskih ulicah, zaradi česar smo spoznali še sproščeno plat Berlina, ki je kot turisti čez dan nismo mogli videti. Tudi ta je na nas pustila velik vtis in v nas vzbudila željo, da bi se tja še kdaj vrnili.

Brina Koloini, 3. b

VTISI IZ PREDSTAVE ANA KARENINA

Dijaki četrtnih letnikov programov Predšolska vzgoja in Gimnazija so si v sredo, 14. decembra 2016, ogledali odsko priredbo znamenitega Tolstojevskega romana Ana Karenina iz leta 1878, ki jo je na odru ljubljanske Drame ponovno oživel režiser Dušan Jovanović. Kako so zgodbo o veliki neobvladljivi ljubezni plemkinje, soproge in matere Ane Karenine, ki je prevelika za družbo in njeno moralo, za njene rigidne zakone, ozkosrčnost in neprizanesljivost, sprejeli dijaki, razberemo iz njihovih komentarjev v nadaljevanju.

»Že samo literarno besedilo Leva Nikolajeviča Tolstojja ima močno simbolno in psihološko vrednost. Čustvovanje dramskih oseb so ustvarjalci podkrepili tudi z glasbenimi in vizualnimi učinki, kar je dalo predstavi dodatno vrednost.«

»Dramska uprizoritev je prikazovala družbene razmere v takratni Rusiji. Popolnoma sem se živela v predstavo. Glasba je v vsem dopolnjevala besedo in vidno podobo predstave. Tudi scena je bila nadvse premišljena in praktična. Najbolj me je navdušil efekt luči, ki je dodatno

izpovedoval čustva dramskih oseb.«

»V predstavi smo se soočili s številnimi oblikami nesrečne ljubezni. Doživetje sem spremljala žalost Anine prijateljice, ko je opazovala čustven ples Ane Karenine in Vronskega, skoraj pa bi mi strlo srce, ko je Aleksander Karenin iztrgal Ani iz naročja sina Serjožo, s čimer je simbolno je uničil vez med materjo in otrokom.«

»Zelo poseben je bil tudi prizor, ko sta Ana in njen mož sedela pri isti mizi in skupaj večerjela, govorila pa sta vsak zase. Razumela sem ga, kot da sta Ana in Aleksej sicer živela skupaj, mislila in delala pa sta vsak zase. Nista se niti slišala niti poslušala.«

»Številnim nam je zagotovo ostal v spominu ljubezenski prizor Ane Karenine in Vronskega, ki je bil prikazan z izrednim občutkom za lepoto in čustvenost in z izjemnimi svetlobnimi efekti.«

»Gledališka predstava je bila odlična. Nisem pričakovala, da mi bo tako všeč. Vsi igralci so se izjemno potrudili in se popolnoma živeli v vloge. Kot je bilo pričakovano, je največjo pozornost požela glavna igralka Polona Juh, ki je zelo spretno menjavala čustvena stanja in je pokazala razplatenost in tudi razcepljenost duše, ki jo je doživljala Ana Karenina.«

»To je ena tistih predstav, ki jih nikoli ne pozabiš.«

Vtisi dijakin in dijakov iz 4. e razreda

NOVOLETNA IGRICA - VESOLJČEK EDI

Naše delo se je začelo že lansko šolsko leto. Najprej smo si morali zamisliti koncept uprizoritve. Temu so sledili priprava scenarija, delo z besedilom ter izdelava scene in kostumov. Tako so v vsakem razredu nastale tri igrice Vesoljček Edi, Poredna muca in Snežak, katerih namen je bil razveseliti predšolske otroke v mrzlih decembrskih dneh.

Novembra so sledile intenzivne vaje. Najprej smo se posvetili besedilu – skupaj smo ga prebrali, ga poskušali čim bolj usvojiti in ga vzeti za svojega. Sočasno smo izdelovali tudi sceno in kostume. Vsi izdelki so torej rezultat našega vloženega truda, seveda s pomočjo profesorice in profesorjev. To, da smo samostojno obdelali celoten proces nastajanja noveletne igrice, je za nas, bodoče pedagoške

delavce, izredno pomembno. Poleg osebne rasti, ko smo bili postavljeni v nevsakdanje položaje in smo se morali neprestano prilagajati, nam je ta projekt prinesel tudi ogromno znanja pri uresničevanju ustvarjalnega procesa.

Decembra pa smo začeli z nastopi. Četudi smo se v procesu nastajanja igrice zelo zabavali, je bilo treba vložiti kar nekaj napora in potrpežljivosti, saj je včasih med nami prišlo tudi do nesoglasij.

Naša publika je bila številčno zelo raznolika, od zelo majhnega števila gledalcev do več kot sto otrok. Kar dvakrat smo nastopali tudi na svoji šoli: vzgojiteljicam, staršem in otrokom iz vrtca, ki je v prostorih ob naši šoli, ter ob obisku Dedka Mraza, ki so ga skupaj s svojimi otroki obiskali profesorji in drugi zaposleni za naše šole. To je bila za

nas dijake prav posebna izkušnja, saj smo svoje profesorje videli tudi v vlogi staršev.

S svojo igrico smo obiskali veliko večino vrtcev po Primorskem, šli pa smo tudi na Gorenjsko. Da smo prišli do nekaterih otrok, je bila včasih pred nami kar dolgo pot, a povsod smo bili res prisrčno sprejeti. V vsakem vrtcu smo imeli na razpolago drugačen prostor, ki smo se mu morali prilagoditi. Ponekod smo imeli res malo prostora, a smo se zato toliko bolj potrudili.

Med samimi igricami so se nam dogajali tudi razni zabavni prijetljaji. Presenetilo in nekoliko iztirilo nas je, ko je eden od sošolcev soigralcev pozabil besedilo. Spretano se je rešil in besedilo povedal nekoliko po svoje, tako da otroci sploh niso opazili, da ni bilo vse, kot bi moralo biti. Taki in podobni spodrsrljaji so nam vlili samozavest in v nas okrepili zavedanje, da zmoremo tudi iz zagat potegniti najboljše.

Nastopanje po vrtcih mi je bilo zelo všeč, saj sem pridobila veliko novih izkušenj, videla različne vrtnice in kraje po Sloveniji. Pri tovrstnem projektu bi z veseljem še sodelovala. Tudi med seboj smo se zelo povezali, kar mi zelo veliko pomeni.

Klara Pregelj in Nina Poropat, 4. e

NOVOLETNA PRIREDITEV

V petek, 16. decembra 2016, se je v Dvorani 1. slovenske vlade odvijala že tradicionalna novoletna prireditev Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina, na kateri smo nastopali dijaki programov Predšolska vzgoja in Gimnazija. Na oder smo stopili kar trikrat: dvakrat zjutraj za dijake in ostale zaposlene na naši šoli ter zvečer, ko so si prireditev ogledali starši, upokojeni delavci šole in ostali.

Posebno presenečenje dopoldneva je bil obisk evropskega poslanca, gospoda Franca Bogoviča, ki

nas je na prvi prireditvi tudi nagovoril in nam na prijeten način predstavil svoje delo v Evropskem parlamentu, potem pa si tudi sam ogledal sadove našega ustvarjanja.

Na odru so blestele najrazličnejše točke – od petja, plesa in harmonike pa vse do dramskih uprizoritev. Posebnost programa Predšolska vzgoja so zadnja tri leta glasbeni oddelki, ki so s svojimi skupinskimi točkami poskrbeli za razgibano vzdušje. Naš dekliški zbor pa se je predstavil z izborom pesmi v različnih jezikih. Zibali smo se v ritmihi ruskih, makedonskih, čeških, angleških in navsezadnje tudi domačih, slovenskih pesmi, saj je bila prav obeležitev 25. rojstnega dne naše domovine rdeča nit letošnje prireditve. Slednjo je spretno tkala dijakinja Teja Kobal, ki je s povezovanjem prireditve z naslovom *Če človek pol sveta obteče, najboljši kruh doma se speče* dogodek lepo zaokrožila. Da je po najboljšem domačem kruhu tudi res zadišalo, je poskrbela naša glavna kuharica, gospa Judita.

Poleg dijakov so svojo kreativnost na odru pokazale tudi profesorice glasbe, ki so s svojo harmonikarsko točko ob spremljavi bas kitare požele ogromno navdušenje.

Na koncu smo skupaj zapeli vsem poznano praznično pesem Alfija Nipiča Silvestrski poljub.

Seveda prireditve ne bi mogli izpeljati brez lučkarjev, scenskih in tonskih mojstrov, posameznikov, ki so bili odgovorni za projekcijo, in vseh ostalih – vsem se iz srca zahvaljujemo.

Ker sem na prireditvi tudi sama nastopala, lahko izrazim nepozabne občutke: od treme do veselja ob koncu uspešno izpeljanega nastopa ter nagrade – aplavza.

Naš trud je poplačan – za nami je še ena prekrasna ura, polna spominov, ki nas bodo še dolgo navdihovali.

Se vidimo spet naslednje leto!

Doris Pirih, 2. č

OB OBISKU EVROPSKEGA POSLANCA

V petek, 16. decembra 2016, nas je s svojim obiskom počastil slovenski predstavnik v Evropskem parlamentu, gospod Franc Bogovič. Dijaki iz 2. b razreda ter nekateri dijaki četrth letnikov smo se na prihod visokega gosta predhodno pripravili, in sicer tako, da smo se seznanili z njegovim delom ter vsebino primerov, s katerimi se sedaj ukvarja. Na to temo je vsak dijak sestavil nekaj vprašanj, ki jih je zastavil gospodu Bogoviču.

Obisk je bil zelo zanimiv, saj smo lahko dijaki iz »prve roke« izvedeli, kako poteka delo slovenskega predstavnika v Evropskem parlamentu, kakšna je njegova vloga ter se seznanili s projekti, ki so pomembni tudi za našo državo. Dejstvo, da je gospod Bogovič na vseh področjih svojega delovan-

ja strokoven in dosleden, potrjuje tudi opazka, da se je na naše srečanje vnaprej pripravil. Predstavil nam je svoje delo v Evropskem parlamentu ter vlogo posameznih funkcij njegovih članov, kasneje pa odgovarjal na zastavljena vprašanja. Tako smo dijaki širili polje svojega splošnega znanja in se hkrati seznanili s temami, ki nas zanimajo.

Zaradi proslave ob Dnevu samostojnosti in enotnosti v Dvorani 1. slovenske vlade, na katero je bil povabljen tudi evropski poslanec, je bil pogovor časovno omejen. Z veseljem bi gospoda Bogoviča še naprej poslušali in mu postavili še kar nekaj vprašanj.

Za mlade so taka srečanja pomembna, saj nam ponujajo priložnosti širjenja obzorij ter rokovanja s politiko. Pomembno je, da se nam politiko čim bolj približa – nenazadnje kroji tudi našo usodo – saj se nam pogosto zdi, da se nas tovrstno področje ne tiče. Kot pravijo, na mladih leži prihodnost, zato je dobro, da se začnemo čim prej seznanjati z dogajanjem po svetu in pri nas ter si ustvarimo lastno mnenje o stvareh, ki bodo nekoč odvisne prav od nas.

Kristina Gregorič, 2. b

Erasmus +, mobilnost učiteljev

Program Erasmus+ spodbuja mobilnost strokovnih delavcev za namen poučevanja, izobraževanja, usposabljanja ali sledenja na delovnem mestu. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina letos že drugič sodeluje v projektu. Prvenstveno zaradi prakse dijakinj in dijakov Predšolske vzgoje, ki jo opravljajo v vrtcih treh mest sosednjih držav – v Milanu, Budimpešti in na Dunaju.

V začetku novembra smo priložnost izkoristile tudi štiri učiteljice, saj smo želele pridobiti nove izkušnje in teoretično znanje.

Enotedenski program izobraževanja Erasmus+ – mobilnost učiteljev na Dunaju je bil sestavljen iz treh izobraževalnih sklopov: predstavitev koncepta delovanja dvojezičnih in večjezičnih vrtcev Multika, tridnevno opazovanje dela v enem od dvojezičnih vrtcev Mul-

tike ter predstavitev Pikler pedagogike z opazovanjem skupine.

Temeljni cilji vrtcev Multika se sicer bistveno ne razlikujejo od ciljev naših vrtcev. Spodbujajo spoštovanje drugih in drugačnosti, samostojnost otrok, reševanje konfliktov, raziskovanje okolja, sodelovanje, celostno izobraževanje – učenje z vsemi čuti, poudarjajo individualnost otroka ... Najzanimivejše je, kako se njihovo geslo *We live diversity* odraža tudi v njihovem delovanju. V vrtčevski skupini delujeta dva vzgojitelja (od katerih je eden pedagog, drugi ima lahko samo tečaj s tega področja), ki z otroki govorita vsak svoj jezik. Najpogostejše sta to angleščina in nemščina, ponekod pa tudi madžarščina ali ruščina (ustanoviteljica vrtcev je Rusinja). Pomembno je, da je delovni jezik za vzgojitelja tudi njegov materni jezik

ali ga je študiral na univerzi, saj le tako lahko zagotovijo dovolj visoko stopnjo obvladovanja jezika. Vrtec obiskujejo otroci iz narodnostno zelo različnih družin, le redki med njimi so Avstrijci.

Vodja vrtcev, ga. Heinzl, skupaj s partnerskim podjetjem Globus Group ponuja tudi izobraževanja za zainteresirane skupine vzgojiteljev, učiteljev, pedagogov. Skupina je pripravljena priti tudi v Slovenijo, ponujajo pa različne pakete izobraževanj.

Obisk vrtca, kjer deluje ga. Brigitte Moser po načelih Pikler pedagogike, je bil zame najzanimivejši. Predstavljen je bil koncept šole za starše mlajših otrok, ki temelji na 8 srečanjih. Starši in otroci so bili v večjem prostoru razporejeni ob stenah, sedeli so na tleh. Tako starši kot vzgojiteljica so bili zgolj pozorni opazovalci, v otrokovo spontano gibanje in igro so se vključili le

takrat, ko jih je otrok potreboval, vendar zgolj kot svetovalci in razlagalci. Pikler pedagogika namreč temelji na opazovanju in spodbujanju otrokovega razvoja tako, da mu ponudimo spodbudno okolje, ki ga sam raziskuje in samostojno napreduje, brez vodenih dejavnosti. Odrasli smo ob njem, si vzamemo čas za otroka, čuječe spremljamo njegov razvoj, a vanj ne posegamo. Pozornost, mir in zaupanje staršev se vidno odražajo tudi na otrocih, ki so neverjetno samozavestni pri zahtevnih nalogah za njihovo starost in posledično tudi precej bolj samostojni.

Take vrste izobraževanje v tujni je dragocena izkušnja, ki bi jo moral vsak zaposleni v vzgoji in izobraževanju izkoristiti oz. se je sistematično udeleževati ciklično.

Krasno bi bilo, če bi bilo tako izobraževanje tudi sistemsko rešeno in ne vezano zgolj na projekt. Na tak način si kot pedagogi širimo obzorja, spoznavamo nove in drugačne oblike dela v avtentičnem okolju, raziskujemo nove možnosti lastne prakse, povezujemo področje izobraževanja s trgom dela, predvsem pa sodelujemo v medkulturnem dialogu, ki bi moral biti temelj naše družbe. Prepogosto se namreč ujamemo v lastno miselno zanko, saj razmišljamo na ozko konvencionalen način. Včasih je dobro pogledati na stvari s popolnoma drugačnega zornega kota in stopiti iz svoje škatle (*»out of a box«*), kot pravijo Angleži.

Mateja Ceket Odar, prof.

SPODBUJANJE ZDRAVEGA ŽIVLJENSKEGA SLOGA

Evolucija človeštva ter proučevanje fizičnih aktivnosti in njihovega vpliva na človeka kažejo na to, da je gibanje osnovna komponenta, ki ohranja naše telo zdravo. Prav zato sta se v zadnjem času zelo razširila proučevanje in izvajanje zdravega življenjskega sloga.

Včasih ni bilo razloga, da bi o tem tako celostno razmišljali, saj je bil zdrav življenjski slog sestavina takratnega vsakdana. Pred nekaj desetletji niso poznali tako raznovrstnih prevoznih sredstev, od avtomobilov pa vse do tekočih stopnic in dvigal. Zato se je tudi povsod hodilo peš, vsa opravila, povezana z delom na polju in drugod, pa so se poganjala zgolj na »polento«. Še vedno mi v mislih odmevajo besede starega očeta, ki

mi je rekel, da te morajo drva trikrat ogreti – prvič, ko podreš drevo in ga spraviš domov, drugič, ko ga razžagaš in razcepiš na manjše dele ter tretjič, ko te dejansko ogrejejo z gorenjem v peči.

Danes taka in podobna opravila opuščamo, saj se zdi, da je tako preživeti čas »zapravljen«. Sodobnost ponuja predvsem sedeči način življenja in prav zato je toliko bolj pomemben zdrav življenjski slog, ki nas spodbuja, da ponovno aktivno zaživimo. Ker se negativnih posledic ne-gibanja in neprimernih prehranjevalnih navad na naši šoli dobro zavedamo, organiziramo različne aktivnosti, s katerimi želimo sistematično spodbuditi zdrav življenjski slog posameznika.

Prvi del teh aktivnosti temelji na

osveščanju in ozaveščanju zdravega načina življenja. V ta namen izvajamo na šoli predavanja o zdravem prehranjevanju, psihofizičnem sproščanju ter raztezanju kritičnih mišičnih skupin, ki so pri dolgotrajnem sedenju ali prisilnih držah zakrčene. Drugi del aktivnosti pa temelji na gibanju. Zato smo organizirali različne pohode na bližnje hribe, kolesarski izlet do slovenske obale, občasno vadbo, ki jo opravljamo strokovni delavci pred konferencami ter tehnično osebje med odmorom. Pred kratkim smo uvedli tudi tedensko skupinsko vadbo v telovadnici in šolskem fitnesu.

Z zgoraj omenjenimi aktivnostmi, usmerjenimi v zdrav življenjski slog, se poskušamo približati

aktivnejšemu življenju, takemu, kot smo ga bili deležni včasih. Pričakujemo, da se bo naša intervencija na tem področju izkazala kot pozitivna ter da bomo pričeli zdravemu kolektivu, kar vodi v uspešnejše delo, v lažje premagovanje stresa in večjo odpornost, zaradi česar predvidevamo tudi manj bolniških odsotnosti. Četudi nam uspe aktivirati le peščico zaposlenih, bo naš trud dosegel začetni cilj. Novi izzivi so na začetku pogosto deležni dvo-

ma, morda celo nestrinjanja, ki pa se z vztrajnostjo in medsebojnim sodelovanjem sčasoma zasidrajo v sprejemljive okvire posameznika.

Tadej Česnik, prof.

